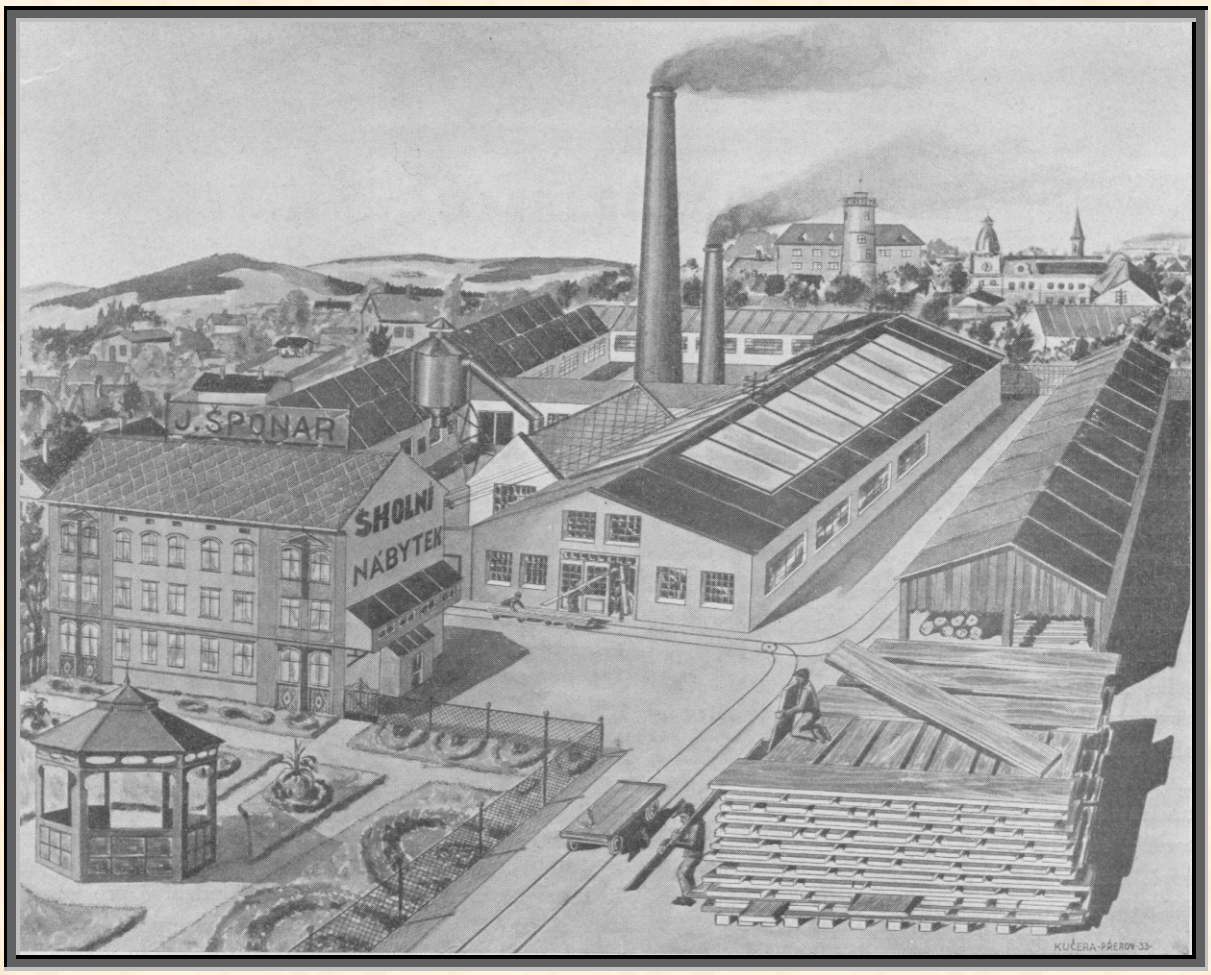

25 let továrny na školní nábytek J. Šponar v Přerově

Majitel továrny na výrobu moderního školního nábytku založil po dlouholetém odborném vzdělání v Německu a dlouho trvající praksi jako dílovedoucí v prvotřídních německých továrnách firmy P. Joh. Müller v Charlottenburku, v otcovském domě v Přerově v roce 1908 dílnu na výrobu školního nábytku. To bylo před světovou válkou, kdy veškerý průmysl byl čistě jen v německých rukou. Za takových poměrů byly začátky i pro snaživého českého podnikatele velmi těžké. Avšak neobyčejně pevné vůli a vytrvalosti majitele podařilo se již tehdy získati vzorně zhotovenými výrobky přední místo. Musil však zařizovati jen německé školy, jimž tehdejší rakouská vláda pořizovala moderní nábytek. Veškeré typy školního nábytku pracovala tehdy firma Šponar podle patentů firmy P. Joh.

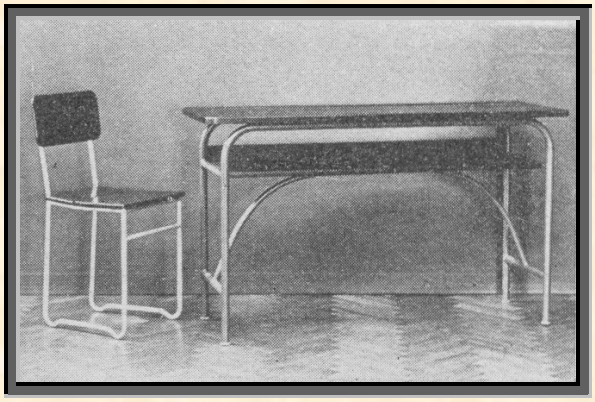

Žákovský stůl typ 4 se židlí z ocelových trubek

Zapomenutý Přerov

Müller v Charlottenburku, se kterou měla licenční smlouvu. Jako úkaz činnosti před válkou uvádíme tento příklad rozvoje českého školství: od roku 1908 až 1915 zařízeno bylo 369 německých škol se 17.355 lavicemi a jiným zařízením a jen 59 českých škol s 3793 lavicemi s příslušenstvím. Po světové válce od roku 1918 až do roku 1933 bylo zařízeno 1826 českých škol se 65.630 lavicemi a jiným nábytkem a jen 12 německých a 2 polské školy.

Dvousedadlová lavice typ 634

Je patrno, jak málo českých škol před válkou bylo. Po čas války, jelikož majitel byl povolán do vojenské služby, pracovalo v závodě vojsko na výrobě dřeváků.

Činnost továrny po válce se velmi rozšířila, neboť české školství bylo nutno pozvednouti. Objednávky se stále množily, takže dosavadní provozovny nestačily naprosto k tomu, aby veškeré objednávky byly zdolány. V roce 1924 zakoupil majitel továrny objekty bývalé firmy J. Vitoušek, továrna hosp. strojů v Přerově, které velkými investicemi zřídil na továrnu nejnovějšího slohu. V prvé řadě byla zřízena strojovna velkého rozsahu, která jest vybavena nejlepšími tuzemskými a americkými dřevoobráběcími stroji. Dále je zřízena nová kotelna s parním strojem o 45 HP a tovární komín 38 m vysoký. Závod má vlastní, moderně upravenou sušírnu dřeva, 2 velké vzdušné stolařské dílny, natěračskou dílnu, zámečnickou dílnu, kližírnu a velké sklady pro hotový nábytek a dřevo.

J. Šponar, továrník

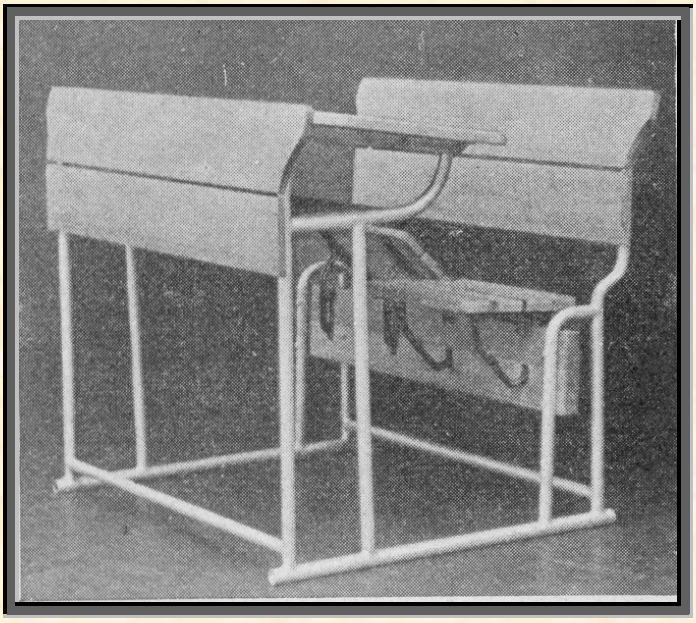

Dvousedadlová lavice typ 637 z ocelových trubek ku překlápění

V celém závodě jest zavedeno ústřední topení a veškeré místnosti jsou osvětlovány v továrně vyrobenou elektřinou. Závod tento jest takřka jediný svého druhu v naší republice a díky neochvějnému úsilí a neobyčejné energii zakladatelově zdokonalil veškerý školní nábytek do té míry, že jeho jméno i výrobky pronikly daleko za hranice naší vlasti. Byly již navázány velmi čilé styky s Anglií, Belgií, Francií a Španělskem, kam sám majitel před rokem podnikl osobně cestu, bohužel shodou okolností a devisními nařízeními bylo nutno od tak slibně započatých obchodních styků upustiti a nechati je pro bližší budoucnost, která snad poměry upraví.

Nyní pracuje továrna jen na zařízení školního nábytku pro tuzemské školy.

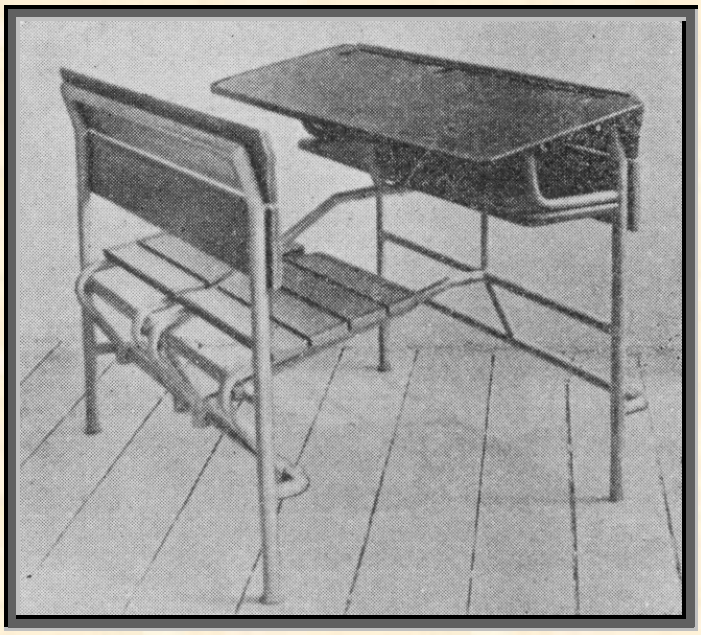

Dvousedadlová lavice typ 638 z ocelových trubek

První 25leté trvání tak plodné práce jest letošním rokem dovršeno a jest si jen přáti, aby dalších 25 let bylo majiteli příznivo pro jeho činnou a vytrvalou mysl.

Jelikož školní úřady pracují stále na zdokonalování a zlepšování školního nábytku, přišel nyní v používání trubkový kovový nábytek, pro který jest firma Šponar speciálně zařízena.

Zdroj: Přerovsko-Kojetínsko (1933)